

BERÄTTELSE ÖVER VERKSAMHETEN VID STIFTELSEN ELEKTRO-AKUSTISK MUSIK
I SVERIGE (EMS).

Styrelsen för Stiftelsen EMS får härmed avge berättelse för verksamheten under budgetåret 1988/89.

Allmänt

Det gångna året har varit det första där EMS fått sitt anslag via Svenska Rikskonserter. Associeringen har för EMS' del inte inneburit några svårigheter. Tvärtom har genom ett engångsanslag i samband med associeringen det ackumulerade budgetunderskottet kunnat nollställas. Ekonomin är dock fortfarande problematisk och utgör en starkt hämmande faktor för EMS' verksamhet. Den berörs närmare nedan.

En förändring av potentiell betydelse för framtiden är det byte som under verksamhetsåret skett vid studiochefsposten. Tillsättandet av den nye studiochefen beskrivs nedan i ett särskilt avsnitt och den nye studiochefens arbete under slutet av verksamhetsåret kommer in i senare avsnitt.

En annan förändring under året som berör EMS är att det bildats en användarförening för tonsättare verksamma vid EMS, under beteckningen VEMS, (Verksamma tonsättare vid EMS). Denna förening har främst haft betydelse för den nye studiochefens arbete, vilket berörs nedan i avsnittet om samarbete med andra organisationer.

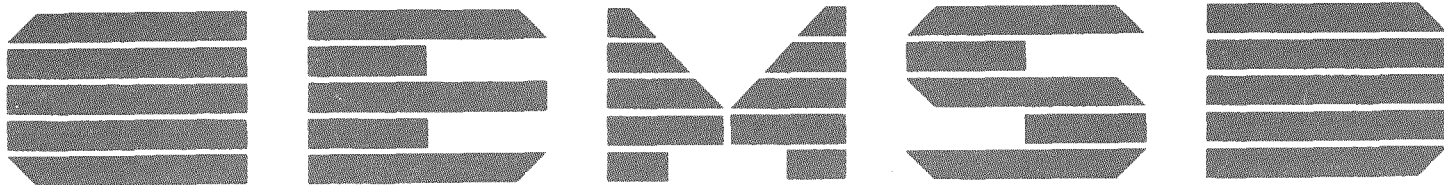
EMS har även detta år lidit brist på en fast anställd programmerare för sin ling. Detta resulterar bl a i ständiga förseningar av anpassning av utifrån kommande programvara till EMS' datautrustning, ofta på obestämd tid. Vidare omöjliggörs ett färdigställande av vid EMS utvecklade programvara till en acceptabel produktionsnivå. Detta är ett allvarligt handikapp för EMS.

I samband med sitt tillträde till posten som studiochef utarbetade den nya studiochefen en programförklaring kallad "Tankar om EMS' framtid - ett diskussionsunderlag". I detta redogör han för sin syn på EMS' nuvarande situation och skisserar en rad utvecklingsvägar, som kan ses som en provkarta på riktlinjer för framtida strävanden. Denna skrift har därefter diskuterats med styrelsen och ett flertal grupper och organisationer.

Studiochefsfrågan

Den 25 juli lämnade dåvarande studiochefen Lars-Gunnar Bodin in sin avskedsansökan, där han begärde entledigande från sin post från och med den 1/1-89. Den vakanta platsen utannonserades officiellt i dagspressen den 6 oktober 1988 och fick sju sökande.

Vid styrelsesammanträdet den 8 december valde styrelsen, efter viss diskussion, Hans Lunell för studiochefsposten. Då Hans Lunell av olika skäl inte kunde tillträda tjänsten förrän i april 1989 upprätthölls tjänsten av Bodin fram till dess.

Styrelse

Styrelsens sammansättning fr o m 1 juli 1988:

Karl-Herman Tapper, (ordförande) utsedd av regeringen

Bengt Hall, (vice ordförande)	"	"	Svenska Rikskonserter
Ingrid Lindgren	"	"	"
Johan Sundberg	"	"	"
Bengt-Emil Johnson	"	"	Sveriges Riksradio AB
Hans Åstrand	"	"	Kungl. Musikaliska Akademien
Peter Lundén	"	"	Int. Confederation of Electro-acoustic Music
Sten Hanson	"	"	Föreningen Svenska Tonsättare
Bo-Göran Edling	"	"	Föreningen Svenska Populärauktorer

Ekonomi

Som följd av EMS' associering med Svenska Rikskonserter har den ekonomiska situationen blivit stabilare vad beträffar driftsbudgeten. Investeringsbehovet när det gäller ny apparatur kvarstår dock oförändrat och blir mer akut för varje år som går. EMS' apparatur är till stora delar nedsliten och/eller ålderdomlig. EMS' huvuddatorsystem, VAX-11, har snart varit igång i tio år och är enligt alla statliga och industriella kriterier moget för att ersättas.

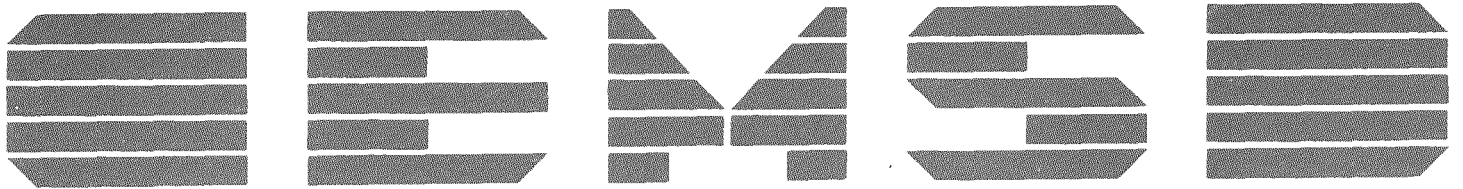
Avgående och tillträdande studiocheferna uppvaktade i början av april -89 gemensamt Kulturrådet om investeringsfrågan. Förhoppningsvis kan investeringsmedel komma fram på lite längre sikt för att modernisera EMS' utrustning, och i synnerhet dess datautrustning.

Undervisning

Det har varit EMS' ambition att vartannat år arrangera ett kurspaket för personer som önskar sig en mer yrkesinriktad inriktning inom EAM-komposition. Denna utbildning sker i samarbete med Kursverksamheten vid Stockholms Universitet (KV). Inträdeskraven till denna utbildning - som tar ett läsår i anspråk - är att vederbörande har genomgått KV:s och EMS' grundkurser I och II, samt lämnar in ett arbetsprov för bedömning.

Arets kurs startade den 12 september med sex elever, vilket är ett idealiskt antal (maximiantalet är åtta elever). En målsättning med dessa kurser, som startade 1980, har hela tiden varit att ge eleverna kunskaper och färdigheter som är i fas med den tekniska utvecklingen. Tyvärr blir denna målsättning allt svårare att uppfylla, på grund av EMS:s eftersläpning med investeringar i ny och modern utrustning.

Ur vissa aspekter utgör dessa kurser ett komplement till musikhögskolornas kompositionsundervisning, då undervisning i enbart EAM-komposition på högre nivå inte förekommer

någon annanstans än på EMS ännu så länge.

Då EAM-komposition har blivit nästan helt beroende av datatekniken har utbildningen helt följdriktigt fått sin tyngdpunkt i denna sektor.

Huvudlärare har varit följande:

- Lars-Gunnar Bodin: Allmän komposition och musikteori samt EAM-historik och nutidsmusikens idéhistoria.
- Rolf Enström: EAM-komposition och MIDI-teknik
- Peter Lundén: Datorkomposition och programmering
- Tamas Ungvary: Datorkomposition och programmering

Dessutom fick eleverna en omfattande kurs i musikakustik som ägde rum varje vecka under hela året på Kungliga Tekniska Högskolan, Institutionen för Musikakustik.

Kursen avslutades med en välbesökt elevkonsert den 22 maj 1989 i Musikaliska Akademiens stora sal.

En från ovanstående kurs fristående kurs anordnades för personer intresserade av att närmare lära känna hybridsystemet som tillhör PDP-15-systemet och som används från studio 3. Lärare på denna kurs var Tamas Ungvary.

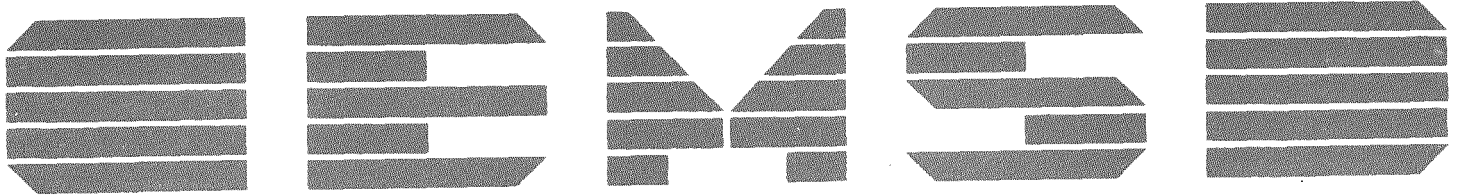
Samarbete med andra institutioner och organisationer

Även detta år medverkade EMS i EAM-festivalen i Skinnskatteberg. Allt sedan starten 1982 har EMS ingått i festivalens programråd samt biträtt med produktionskonsultation. EMS har också haft ett samarbete med Musikaliska Akademien i bl a två avseenden. EMS fick disponera stora salen för sin elevkonsert. En särskild work-shop med EMS-eleverna arrangerades vid ett speciellt tillfälle. Denna work-shop ägnades åt uppspelningsteknik i konsertsal med hjälp av akademiens högkvalitativa "högtalarorkester".

EMS deltog också i det svensk-katalanska kulturprojektet i vilket Musikaliska Akademien var en av initiativtagarna. EMS producerade två konserter med svensk EAM i Barcelona resp Zaragoza i början av november 1988.

EMS har också i hög grad medverkat som konsult i det s k Wallenbergsymposiet i Lund i augusti 1988, arrangerat av Institutionen för Musikvetenskap och Institutionen för psykiatri och neurologi vid Lunds Universitet.

EMS har under många år haft ett intimt samarbete med Groupe de Musique Experimentale de Bourges (GMEB) i Frankrike. Ett resultat av detta samarbete var bl a det "pris" som EMS ställde i utsikt i samband med den internationella EAM-tävlingen 1988 i Bourges.

"Priset" innebar att en av de yngre pristagarna bjöds in att arbeta i EMS' studior under cirka en månad. Den slovenske komponisten Robert Rudolf blev EMS' val och han arbetade vid EMS 27/2 - 22/3 1989.

Såsom ovan nämnts har under året en användarförening kallad VEMS bildats vid EMS. Den nye studiochefen har under våren haft ett flertal möten med denna förening. Bland annat har den nye studiochefens programskrift ventilerats, varvid en rad värdefulla kompletterande synpunkter har kommit fram. Man har även ingående diskuterat utrustningsfrågor och det alltid lika brännande investeringsproblemet.

Studiochefen har även initierat ett studiosamråd bestående av representanter från de olika musikhögskolorna och föreningar, såsom VEMS och ICEM. Syftet med detta samråd är att ha ett forum för att diskutera gemensamma policyfrågor när det gäller bl a val av utrustning och andra möjliga samordningar, t ex vad beträffar gemensamma utvecklingsprojekt på programvaruområdet.

Resor

Vid genomförandet av det tidigare nämnda kulturprojektet i Katalonien deltog också den avgångne studiochefen i de aktuella konserterna som teknisk övervakare. Dessutom besökte han den studio i Madrid som är under uppbyggnad med Adolfo Nuñez som studiochef. Studion i Cuenca besöktes också för att etablera närmare kontakter med spansk EAM.

Från EMS deltog den avgångne studiochefen och Tamas Ungvary i Wallenberg-symposiet i Lund. Tamas Ungvary deltog också i ett symposium för nordiska musikforskare och tonsättare i Åbo. Han representerade också EMS vid International Computer Music Conference i Köln i oktober -88, där han även stod för en presentation av EMS.

Under senare delen av våren har han gäststat Technische Universität i Väst-Berlin som inbjuden tonsättare.

Den tillträdande studiochefen besökte EAM-festivalen i Skinnskatteberg. Han reste även till den internationella EAM-festivalen och tävlingen i Bourges i juni.

Seminarieverksamhet

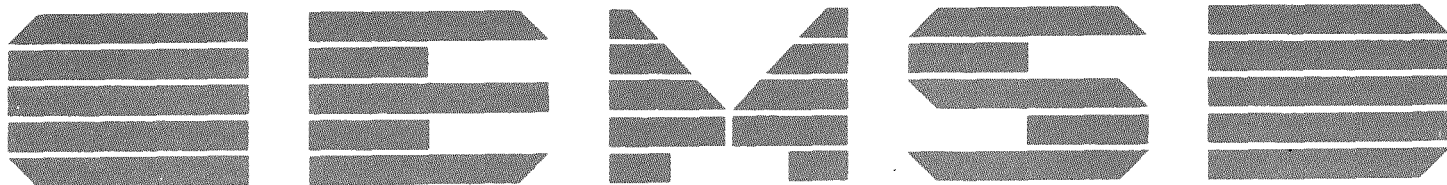
Under året har följande seminarier hållits vid EMS:

25 okt/88 Joel Chadabe: Presentation av sin egen musik

30 mars/89 Robert Cogan: Imaging Musical Sound: Sonic Structure from Mozart to Boulez.

Utländska tonsättare

Även detta verksamhetsår har EMS haft besök av utländska tonsättare som arbetat i studiorna under längre eller kortare perioder. Dessa är följande:

Robert Cogan	USA	Peer Landa	Norge
Janos Demeny	Ungern	José Montanez-Benito	Spanien
Mathias Fuchs	Österrike	Robert Rudolf	Tjeckoslovakien
Keith Kothman	USA	Björn Sjöholt	Norge
		Simon Waters	Irland

Studiorna

Under 1988/89 har studio 1 använts minst 6.030 timmar av följande tonsättare:

Per Aronsson	Göran Friman	Paul Pignon
Thomas Bjelkeborn	Jan Gajdos	Karin Rehnqvist
Anders Blomqvist	Jens Hedman	Gunnar Rosengren
Lars-Gunnar Bodin	Sten-Olof Hellström	Akos Rózmán
Sven-Eric Bäck	Per Holmström	Bo Rydberg
Petrus Enbom	Akemi Ischijima	Peter Schubach
Rolf Enström	Keith Kothman	Björn Sjöholt
Gunnar Fernlund	Peer Landa	Kent Tankred
Magnus Frenning	Peter Lundén	Lars Åkerlund

dessutom av EMS internt för undervisning, service m m.

Amatörstudion, studio 4, har under verksamhetsåret använts 1.446 timmar av följande personer förutom EMS internt och KV.

Johannes Bergmark	Andreas Hedman	Eva Olandersson
Thomas Bjelkeborn	Lars Hård	Tord Pettersson
Josef Doukkali	Akemi Ischijima	Clara von Rettig
Petrus Enbom	Anne Jaenzon	Joakim Rosén
Antonie Frank	Erik-Mikael Karlsson	Bo Rydberg
Göran Friman	Erik Kling	Håkan Sandélius
Jan Gajdos	Björn Lantz	Stefan Winiger
Per Hall	Jan Nilsson	Arnold Ahl
Bo Halén	Per-Axel Nordfeldt	Tomma Öberg

Orsaken till det låga utnyttjandet av denna studio beror på den föråldrade utrustningen, som inte längre ens förmår intressera nybörjare eller amatörer.

Studio 3, d v s PDP-15 och hybridssystemet, har under året använts 2.135 tim av följande:

Per Aronsson	Sten-Olof Hellström	Jan Nilsson
Robert Cogan	Bo Halén	Per Paulsson
Janos Demeny	Per Holmström	Paul Pignon
Petrus Enbom	Akemi Ischijima	Håkan Sandélius
Gunnar Fernlund	Anne Jaenzon	Björn Sjöholt
Göran Friman	Erik Kling	Freddi Söderling
Jan Gajdos	Erik-Mikael Karlsson	Tamas Ungvary
Björn Hagqvist	Peer Landa	

VAX-systemet, d v s terminalrummen och studio 2, har under året använts 9.195 timmar av följande tonsättare, varav EMS internt utnyttjat 2.350 timmar.

Per Aronsson	Jan Gajdos	Hans Lunell
Anders Blomqvist	Per Holmström	José Montanez-Benito
Jonas Broberg	Akemi Ischijima	Paul Pignon
Petrus Enbom	Keith Kothman	Robert Rudolf
Gunnar Fernlund	Peer Landa	Bo Rydberg
Göran Friman	Christer Lindwall	Björn Sjöholt
Mathias Fuchs	Peter Lundén	Tamas Ungvary
		Simon Waters